Ortaçağ köleliği yasalaştı...

Kölelik yasasına karşı örgütlenmeye, birleşik mücadeleye!

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP)

Ortaçağ köleliği yasalaştı...

Kölelik yasasına karşı örgütlenmeye, birleşik mücadeleye!

İşçiler, emekçiler!

Artık hepimiz ***köleyiz!*** Çünkü işçi sınıfının yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda ve ağır bedeller ödenerek kazanılan tüm haklarımız bir çırpıda kaldırıldı. 8 saatlik işgünü, hafta sonu tatili, kıdem tazminatı, düzenli çalışma koşulları vb. tüm bunlar can bedeliyle verilen uzun soluklu bir mücadelenin ürünleriydiler. Kullandığımız en küçük bir hak bile dişe diş bir mücadeleyle kazanılmıştı. Nasıl ki mücadele etmek ve örgütlü olmak bizlere bu hakları kazandırdıysa, örgütsüz olmak ve mücadele etmemek de bizleri Ortaçağ kölesi durumuna getirdi. Bizlerin örgütsüzlüğü ve suskunluğunu fırsat bilen sermaye sınıfı ve onun iktidarı, yıllardır hayalini kurdukları bir saldırıyı gerçekleştirmiş oldular.

Ortaçağ'ın barbar sömürüsü kapitalizmin gerçek yüzüdür!

Sovyetler Birliği'nin dağılmasının ardından kapitalistler "tek kutuplu dünya"yı ilan etmişlerdi. Bu dünya "yeni dünya", düzeni de "Yeni Dünya Düzeni"ydi. Artık savaşlar olmayacak, "refah" dünyası kurulacak, bütün insanlar dünyanın nimetlerinden eşitçe yararlanacak, yoksulluk kalmayacaktı!

15 yıla yakın bir süredir bu aynı masalları dinledik, dinlettiler. Ama bu sürede ne "refah toplumu" kuruldu, ne de "yeni bir dünya" inşa edildi. Tersine, bu 15 yılda kapitalist barbarlık tümden çığırından çıktı. Daha "yeni dünya"ya ilişkin pembe tablolar çizen propaganda metinlerinin mürekkebi bile kurumadan Körfez Savaşı, ardından bir dizi gerici bölgesel savaş, arkası kesilmeyen krizler ve silahlanma yarışı patladı. Dünya işçi sınıfı ve yoksul halklar, dizginlerinden boşanmış barbarca bir sömürüyle yüzyüze kaldılar. Yoksulluktan, işsizlikten, açlıktan ve ilaçsızlıktan perişanlık ve ölümler tüm dünyayı kapladı. Dünyanın büyük bir kısmı emperyalist devletlerin sömürgesi haline getirildi. Tüm bu yaşananlar sonucunda kapitalistlerin propagandaları yerle bir oldu. Bu gelişmeler karşısında kapitalist propaganda görevlileri dünyanın ismini defalarca değiştirmek zorunda kaldılar: Refah toplumu, tek kutuplu dünya, yeni dünya düzeni, küresel dünya vb... Bu dönemde ülkemizde de "adil düzen", "adil bölüşüm" masalları okunuyordu.

Emperyalistler, SSCB'nin dağılmasının ardından dünyayı yeniden paylaşmaya, azgın bir silahlanma

yarışına giriştiler. Sosyalizmi yıkmak için birleşenler, sosyalizmin aldığı yenilginin ardından silahlarını birbirlerine çevirdiler. "İki kutuplu" dünya yerini "çok kutuplu" dünyaya bıraktı. Karşılarında kendilerini dizginleyecek bir güç kalmadığına göre, işçi sınıfının yüzlerce yıllık mücadeleyle ve sosyalizmin varlığı koşullarında kazanıp korudukları haklara artık daha fazla katlanamazlardı. '89 çöküşünün ardından işçi sınıfının tüm tarihsel kazanımlarını bir bir geri almaya başladılar. "Refah toplumu"nun modeli olarak gösterilen Avrupa'da bile işçilerin sosyal hakları tırpanlandı, tırpanlanmaya devam ediyor.

Böylece gizlenmeye çalışılan kapitalizmin gerçek yüzü açığa çıktı: **Modern barbarlık!**

Sermaye sınıfının tarihi saldırısı: Esnek çalışma

Tek kutuplu dünyanın ilanının ardından emperyalistler dünyayı yeniden paylaşmak için kızgın bir rekabet içine girdiler. Krizler birbirini izliyor, pazarlar daralıyor ve kâr oranları düşüyordu. Tüm bu gelişmeler dünya pazarları üzerindeki hakimiyet savaşlarını da kızıştırıyordu. Uluslararası

pazarlardaki daralmaya azgın bir rekabet eşlik ediyordu. Uluslararası tekeller, bu rekabette güçlü çıkmak için üretim maliyetlerini düşürmeliydiler. Bu zorunluluk hızlı bir teknik gelişmeyi beraberinde getirdi. Üretim kitleselleşirken işsizlik de durmadan arttı. Küçük ve orta ölçekli işletmeler, milyonların geçim kaynağını oluşturan tarım ve hayvancılık hızla çökerken, tekelleşme devasa boyutlara ulaştı. Kârlarını büyütmek ve rekabet güçlerini artırmak isteyen kapitalistler gözlerini işçi sınıfının kazanımlarına diktiler. Öyle ya, işçi maliyeti düşürülmezse rekabete dayanamazlar ve çökerlerdi! Bunun çözümünü hemen buldular: "Esnek çalışma", bizim deyimimizle kölelik! Kapitalistler 'esnek' bir isim koyarak köleliği cilalamak istiyorlardı.

Esnek çalışmanın gerekçelerini kapitalistler şöyle açıklıyorlar: *"Krizden çıkma, pazarın değişen koşullarına uyum sağlama, rekabet gücünü arttırma, üretim organizasyonlarını pazar koşullarına uygun hale getirme vb."* Birbirlerine karşı kıyasıya bir rekabet içinde olan kapitalistler için esnek çalışma, mümkün olan en düşük maliyetle üretim yapmak, azami kârı elde etmek, sınırsız-kuralsız bir sömürü hakkı demekti. Bu, işçi sınıfı için ise vahşi sömürü, kuralsız çalışma, işçiler arasında rekabet, sosyal hakların ortadan kalkması anlamına geliyordu.

Demek ki esnek çalışma, çürüyen kapitalist sömürü düzeninin işçi sınıfına yönelttiği tarihsel bir saldırının adı oluyor. Ortaçağ'ın hak-hukuk tanımayan katı çalışma koşullarının işçi sınıfına dayatılması anlamına geliyor. Ülkemizde de son on yıldır kapitalist sömürücüler esnek çalışmanın yasalaşması için çırpınıyorlardı. Öyle ki, daha

yasalaşmadan ücretsiz izin, kalite çemberleri, taşeronlaştırma, sözleşmeli-geçici işçi uygulaması gibi esnek çalışmanın bir dizi uygulamasını hayata geçiriyorlardı. Kısacası esnek çalışma ile işçi sınıfı küçük atölyelerin çalışma koşullarına mahkum edilecek ve sermaye sınıfı azgın bir sömürü olanağına kavuşmuş olacaktı. Yeni İş Yasası, patronların bu on yıllık dayatmasının ürünü oldu. Yeni İş Yasası ile birlikte esnek çalışma tümüyle yasalaştı ve işçi sınıfının mevcut sınırlı kazanımları da rafa kaldırıldı.

Yeni yasanın temeli: Kölelik!

Yeni iş yasası geçtiğimiz günlerde yasalaştı. Kapitalizm koşullarında ücretli köle durumunda olan işçi, yeni yasayla yasalar karşısında da "köle" durumuna geldi. Kapitalizm "ücretli kölelik düzeni"nin adıdır. Ancak, işçi sınıfının sınırlı da olsa bir takım haklarının olması - bunlar zorlu mücadelelerle elde edilmiş olsa da- "ücretli kölelik" olgusunu silikleştiriyor, bu anlamıyla da emekçi yığınların aldatılmasının aracı haline getiriliyordu. Özellikle de Avrupa ülkeleri kapitalizmin "refah toplumu"na örnek gösteriliyordu. Ancak son on yıl içerisinde Avrupa ülkeleri de içinde olmak üzere tüm ülkelerde işçileri kuru ücretle çalışan köleler haline getirecek hızlı adımlar atıldı. Eğitim, sağlık gibi bir dizi kamu hizmetinin paralı hale getirilmesiyle kalınmadı, emeklilik hakkı gibi uzun mücadeleler sonucu elde edilen bir dizi sosyal hak da rafa kaldırıldı. Esnek çalışma da ilk olarak Japonya ve Avrupa ülkelerinde uygulanmıştı. Bu

uygulama ile işçiler her türlü sosyal haktan yoksun Ortaçağ koşullarında çalışan köleler durumuna getiriliyorlar.

TBMM sahte iş güvencesini tırpanlayarak işe başladı

İş Yasası'nın TBMM'de görüşülmeye başlanmasının ardından katıksız sermaye savunucusu ve ABD işbirlikçisi AKP hükümetinin ilk icraatı, geçtiğimiz yıl üzerinde fırtınalar kopartılarak çıkartılan sahte iş güvencesi yasasını tırpanlamak oldu. Sahte iş güvencesi yasası en az 10 ve daha fazla işçinin çalıştığı işletmelerde geçerliydi. AKP hükümeti bunun küçük işletmeleri iflasa sürükleyeceğini ilan ederek bu sayıyı 30'a çıkardı. İşten atılan ve dava sonucunda tazminat hakkı elde eden işçiye verilecek ve mahkeme tarafından belirlenecek 6 ay ile 1 yıllık ücret arasındaki tutarı da 4 ay ile 8 aylık ücrete indirdiler. Mahkeme işten atılan işçiyi haklı görürse işçinin işe geri alınmasına, geri alınmadığı takdirde de en az 6 ay en çok 1 yıllık ücret tutarında bir tazminat ödenmesine karar verecekti. Şimdi bu miktar 4 ile 8 ay arasında diye değiştirildi.

Yani "iş yasalarının çağdaşlaştırılması" iddiasıyla meclis görüşmelerini açan AKP hükümetinin ilk adımı sahte iş güvencesinin tümüyle işlevsizleştirilmesi oldu. Elbette iş güvencesi yasası işçilerin **çalışma hakkını** güvence altına alan bir yasa değildir. Bu yasanın işçilere tanıdığı tek şey dava hakkıdır. Dava hakkı da tüm işçilere tanınmış değildir. Bu hakka sahip olmak için işten atılan

işçinin; birincisi en az 30 kişinin çalıştığı bir işyerinde çalışması, ikincisi atıldığı işyerinde kesintisiz 6 ayını doldurmuş olması, üçüncüsü hava ve deniz taşıma işleri ve ev işleri **dışında** bir işte çalışıyor olması, dördüncüsü ve işin püf noktası, **belirsiz süreli iş sözleşmesi** ile çalışıyor olması şart. Yani geçici, part-time, mevsimlik, sözleşmeli çalışma gibi süresi belirli veya geçici olan işlerde çalışan işçiler diğer koşulları yerine getirseler bile dava hakkından yararlanamıyorlar.

Peki bu dört koşulu yerine getiren işçi atılamayacak mı? Hayır atılabilecek! Fakat patron "haklı" bir neden bulacak ve bunu bir kağıda yazıp işçiye tebliğ edecek, hepsi bu! Patronlara tanınan "haklı nedenler" ise saymakla bitmiyor. Başta bizlerin 17. madde dediği ***bildirimsiz fesih hakkı*** olduğu gibi duruyor. İkincisi *'işçinin yeterliliği veya davranışları ya da işletmenin, işyerinin veya işin gerekleri'* işten atmak için yeterli neden oluyor. Örneğin, sipariş kıtlığı, makine yenilenmesi, işçinin diğer işçiye göre daha verimsiz çalışması, ekonomik bunalım, stokların birikmesi gibi akla gelebilecek her neden işten atmak için haklı bir gerekçe! Patronun yapması gereken, bu gerekçelerden birini bir kağıda yazmak ve işçiye tebliğ etmektir. Bu kadar kolay!

İşte patronların üzerinde fırtınalar kopardıkları, sendika ağalarının da büyük bir kazanımmış gibi sundukları "İş Güvencesi" bu oluyor. İşverenler eskisi gibi işten atabilecekler, ama adı iş güvencesi olacak! Sahte güvenceden yararlanmak için dört koşulu yerine getiren işçi sayısı da devede kulak kalacağından, yenilik

diye sunulan dava hakkından da yalnızca işçi sınıfının küçük bir kısmı faydalanabilecek. Fakat patronların bundan da kurtulması için işçileri geçici, mevsimlik, taşeron, belirli süreli (1 yıl, 6 ay gibi) iş sözleşmesi ile çalıştırması yeterli!

"İş güvencesi" intikamı: Toplu işten atma yasalaştı!

Kapitalist ülkelerde hükümetler değişir, ama sermaye sınıfının saldırıları hiç aksamadan uygulanmaya devam eder. Yeni hükümet bir öncekinden devraldığı görevleri yerine getirir. Kapitalizmde seçimler emekçi yığınları aldatmaya dönük ortaoyunundan başka bir şey değildir. Bu "parlamenter demokrasi"nin gerisinde, sermaye sınıfının katıksız iktidarı vardır. Sermaye sınıfı yasalarıyla, kolluk güçleriyle, hükümetleriyle, kontra örgütleriyle egemenliğini sürdürür. İşbaşına getirilen hükümetlerin yapacağı iş, sermayenin devlet iktidarı tarafından belirlenen politikalarının hayata geçirilmesidir. Onun içindir ki, hükümetler değişir ama politikalar değişmeden kalır. Bizim kölelik yasası dediğimiz yeni iş yasasının tasarısı DSP-MHP-ANAP hükümeti döneminde hazırlanmış ve sahte iş güvencesi yasası da kölelik yasasına gerekçe yapılmak için yine bu hükümet tarafından çıkartılmıştı. AKP hükümeti öncekinin bıraktığını tamamlamakla yükümlüydü. Bunun gereklerini yerine getirerek sermaye sınıfının katıksız bir hizmetçisi olduğunu kanıtlamış oldu.

Yasayla iş güvencesi getirildiği iddia ediliyor. Ama

yeni İş Yasası'nda patronlara **toplu işten çıkarma** hakkı tanınıyor. Artık işçiler sahte iş güvencesine kavuşmak şöyle dursun, topluca işten atılacaklar. Patronların feryat figan ettikleri, sendika ağaları ve hükümetlerin kazanım gibi sunmaya çalıştıkları 'iş güvencesinin' altından patronların işten atma hakkının genişletilmesi çıktı. Kölelik Yasası'nın 29. maddesine göre patronlar *"ekonomik, teknolojik, yapısal vb. işletme, işyeri veya işin gerekleri"* gibi nedenlerle toplu işçi atma yoluna gidebilecekler. 20 ile 100 işçinin çalıştığı işyerlerinde en az 10, 101 ile 300 arasında işçinin çalıştığı yerlerde en az %10, 301 ve daha fazla işçinin çalıştığı işyerlerinde en az 30 işçinin atılmasına toplu işten çıkarma deniliyor. Patronlar ekonomik kriz,

mali bunalım, teknoloji yenilenmesi, işyerinin gerekleri gibi bir dizi nedenle toplu işten atma yoluna gidebilecekler. Bunun için, bölge müdürlüğüne, İŞKUR'a ve varsa sendika temsilciliğine 30 gün önce durumu bildirmeleri yeterli.

Taşeronlaştırma yasalaştı!

Kölelik Yasası daha ikinci maddesinde işçi sınıfının örgütsüz-düşük ücretle çalışmasının ve sendikasızlaştırmanın aracı olan taşeronlaştırmayı yasalaştırmakla işe başlıyor. Buna göre bir işveren işyerinde yapılan işi taşeronlara devredebilecek. 6. maddede ise *"işyerinin bir bölümünün devri"* düzenlenerek taşeronlaştırma daha da kolaylaştırılıyor. Buna göre de işveren işyerini parçalara ayırıp farklı işverenlere devredebilecek. Eğer patron yalnızca işi taşerona devrediyorsa buna "alt işveren uygulaması", işin yanı sıra işyerinin bir bölümünü devrediyorsa buna da "işyerinin bir bölümünün devri" deniyor. Böylece bugüne kadar yasadışı olarak uygulanan taşeronlaştırmanın her biçimi yasalaştırılmış oluyor. Örneğin bir konfeksiyon fabrikasında kesim bölümü bir patronun, imalat bir patronun, kalite kontrol de bir başka patronun denetiminde olacak, bunlarla birlikte aynı bölümde 'alt işveren' adı verilen farklı patronlara çalışan işçiler bulunabilecek. Herbir işçi farklı patronlara çalışıyor olacağından sendikalarda örgütlenmek ya da ortak tepki göstermek zorlaşacak, düşük ücretle çalışmak kural haline gelecek!

İşçi başka fabrikalara 'ödünç' gönderilecek!

İş Yasası Tasarısı "ödünç işçi" adı altında yeni bir uygulama getiriyordu. İş yasasının çıkartılması sırasında bu ismi kaba bulan sermaye vekilleri uygulamanın adını "geçici iş ilişkisi" olarak değiştirdiler. "Geçici iş ilişkisi"ni düzenleyen 7. madde şöyle: *"İşveren, devir sırasında yazılı rızasını almak suretiyle bir işçiyi; holding bünyesi içinde veya aynı şirketler topluluğuna bağlı başka bir işyerinde veya* ***yapmakta olduğu işe benzer işlerde*** *çalıştırılması koşuluyla başka bir işverene iş görme edimini yerine getirmek üzere geçici olarak"* verebilir. Buna göre aynı holding ya da şirketler grubu içinde çalışan işçiler, yazılı 'rıza'larıyla, bu holding ya da şirketler grubunda yer alan başka fabrikalara ya da yapmakta olduğu işe **benzer işler yapacağı başka fabrikalara** 6 aylığına ödünç verilebilecekler. Bu süre iki kez uzatılabilecek. Örneğin Koç Holding'in İstanbul'daki bir fabrikasında çalışan bir işçi bu holdinge bağlı başka illerdeki fabrikalara, ya da Koç Holding içerisinde yer almayan başka fabrikalara gönderilebilecek. Yasa "çağdaş" olduğu için işçinin "rıza"sını da gerekli görmüş. Ama uygulamada ödünç verilmeyi kabul etmeyen işçinin bulunamayacağı açık. Çünkü her gün işten atılma korkusu yaşayan işçilerin patronu reddetmesi olanaklı değil. Ödünç verilmeyi reddeden işçi işten atılacaklar listesine adını yazdırmış olacak! Diğer yandan, ödünç işçilik uygulaması yaygınlık kazanacağından, bütün fabrikalarda asıl patronları farklı olan ödünç işçiler

alınacak. Böylece hem ödünç işçilerin, hem de bu ödünç işçilerin gönderildiği fabrikaların işçilerinin örgütlenmesi olanaklı olmayacak!

İş yasası yalnızca işçinin ödünç verilmesini yasalaştırmıyor, "özel istihdam büroları" adı altında işçi alım-satımıyla uğraşacak büroların kurulmasının da önünü açıyor. Patronlar bu bürolardan düşük ücretle çalışacak işçiler bulabilecekler, bu büroların sahipleri de işçi satımı yoluyla para kazanacaklar!

8 saatlik işgünü rafa kaldırılıyor! Fazla mesai ücreti ortadan kalkıyor!

8 saatlik işgünü, işçi sınıfının onlarca yıl süren zorlu mücadelelerinin ürünüydü. Bu mücadele sürecinde binlerce işçi yaşamını yitirmiş, işçi önderleri idam sehpasına çıkartılmıştı. İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs ve Dünya Emekçi Kadınlar Günü 8 Mart, işçi sınıfının 8 saatlik işgünü uğruna verdikleri mücadelenin ürünleridirler. 8 Mart 1886 yılında Amerika'nın New York kentinde dokuma işçisi 40 bin kadın 8 saatlik işgünü, eşit işe eşit ücret talepleriyle mücadeleye atılmış, patronlar tarafından ateşe verilen bir fabrikada onlarca kadın yanarak ölmüştü. 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü, bu mücadelenin ürünüydü. Aynı yılın 1 Mayıs'ında ise 8 saatlik işgünü için mücadeleyi yükselten Amerikan işçi sınıfı, Amerikan burjuvazisinin silahlı saldırısıyla yüzyüze kalmış ve eylemlerde bir işçi öldürülmüştü. Ardından Albert Persons, Adolp Fischer, George Engel ve August Spies

isimli 4 işçi önderi idam edilmiş ve 1891 yılında II. Enternasyonal 1 Mayıs'ı işçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü ilan etmişti. Daha bir dizi ülkede işçi sınıfı 8 saatlik işgünü uğruna yıllarca mücadele etmiş ve bedeller ödemişti. Şimdi ağır bedeller ödeyerek elde ettiğimiz bu hak Kölelik Yasası ile ortadan kaldırıldı.

Yeni iş yasasına göre patronlar isterlerse işçiyi günde 11 saat çalıştırabilecekler. Çalışma sürelerini düzenleyen 63. madde haftalık çalışma süresini 45 saat olarak belirlemekle birlikte, günlük çalışma süresinin *'tarafların anlaşmasıyla!'* 11 saate kadar çıkartılabileceğini belirtiyor. Patronlar işçilere, haftalık 45 saati aşan ve fazla çalışılan süreler için fazla mesai ücreti vermek yerine izin verebilecekler. Buna *'denkleştirme'* adı veriliyor. Patron işçinin fazla çalıştığı saatleri 2 ay içerisinde izin kullandırarak denkleştirecek, denkleştirme süresi toplu sözleşme yoluyla 4 aya çıkartılabilecek. Böylece patronlar işin yoğun olduğu dönemlerde haftalar boyunca işçiyi geceli-gündüzlü çalıştırıp, işin azaldığı dönemlerde fazla mesai ücreti ödemek yerine izin kullandıracak! Örneğin patron işçiyi bir hafta boyunca 6 günde toplam 66 saat çalıştıracak, fazla mesai ücreti vermek yerine 2 ay içerisinde işçiye 21 saat izin kullandıracak! İşin yoğunluğuna göre 11 saatlik çalışma haftalar boyunca sürdürülebilecek! 8 saatlik işgünü fabrikaların önemli bir kısmında zaten uygulanmıyordu. Yeni iş yasası bunu yasalaştırarak, işçiyi posası çıkana kadar çalıştırmayı kural haline getirdi.

Fazla mesai ücretini kaldırmaya dönük adımlardan

birisi de "fazla mesai ücreti" başlığı taşıyan 41. maddede atılıyor. Yasa toplusözleşme yoluyla haftalık çalışma sürelerinin 45 saatin altında belirlendiği durumlarda, belirlenen süreyi aşan ve 45 saate kadar yapılan çalışmaya *"fazla sürelerle çalışma"* adını veriyor ve bu süreler için %25 zamlı ödeme yapılmasını öngörüyor. Haftalık 45 saatin üzerinde yapılan çalışmaya ise *"fazla çalışma"* adını veriyor ve bu süreler için ise %50 zamlı ödeme yapılmasını öngörüyor. Fakat diyor yasa, denkleştirme usulünün uygulanmadığı durumlarda işçi *'isterse'* fazla mesai ücreti yerine izin kullanabilir! 41. madde şöyle: *"Fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma yapan işçi isterse, bu çalışmalar karşılığı zamlı ücret yerine, fazla çalıştığı her saat karşılığında bir saat otuz dakikayı, fazla sürelerle çalıştığı her saat karşılığında bir saat onbeş dakikayı serbest zaman olarak kullanabilir."*

Denkleştirme usulünde de, serbest zaman hakkında da işçinin "rızası" aranıyor! Oysa biliniyor ki, çalışma yaşamında işçinin rıza göstermekten başka şansı yoktur. Bu nedenle fazla mesai ücreti yerine "serbest zaman" verilmesi, patronların fazla mesai ücreti vermekten kurtulmasını sağlayacaktır. Zaten maddenin devamında patronlara, fazla mesai ücreti ya da serbest zaman verme konusunda geniş bir tercih hakkı tanınması amaçlanmış olacak ki, *"işçi hak ettiği serbest zamanı altı ay zarfında, çalışma süreleri içinde ve ücretinde bir kesinti olmadan kullanır"* denilmektedir. Görüldüğü gibi yeni iş yasası fazla mesai ücretinin kaldırılması için köklü düzenlemeler getirmektedir.

Boş geçen günler yerine telafi çalışması yapılacak!

Yeni iş yasasıyla çalışılmayan günlerin faturası da işçilere çıkartılıyor. Yasanın 64. maddesinde şöyle deniliyor: *"Zorunlu nedenlerle işin durması, ulusal bayram ve genel tatillerden önce veya sonra işyerinin tatil edilmesi veya benzer nedenlerle işyerinde normal çalışma sürelerinin önemli ölçüde altında çalışılması veya tamamen tatil edilmesi ya da işçinin talebi ile kendisine izin verilmesi hallerinde, işveren iki ay içinde çalışılmayan süreler için telafi çalışması yaptırabilir. Bu çalışmalar fazla çalışma veya fazla sürelerle çalışma sayılmaz."* Kısacası, hangi nedenlerle olursa olsun iş durdurulursa, patron işçiye normal çalışma günlerinde günlük normal çalışma bittikten sonra günde 3 saat telafi çalışması yaptırabilecek. Örneğin patron işçiyi makine

bozuk, sipariş yok gibi nedenlerle eve gönderip, daha sonra bedava çalıştırabilecek.

Geçici, part-time, mevsimlik, sözleşmeli vb. çalışma biçimleri yasalaştı!
Deneme süresi iki aya çıkartıldı!

Yeni yasa iş sözleşmelerini de esnekleştirdi. Artık iş akitleri her isim altında yapılabilecek. İş sözleşmeleri patronların istediği biçimde düzenlenebilecek. Yeni yasa öncesinde yasadışı olarak uygulanan mevsimlik, sözleşmeli, geçici, part-time vb. çalışma biçimleri artık hiçbir yasal engel olmadan kolayca uygulanabilecek. İş sözleşmeleri belirli bir süreye ya da belirli bir işin bitirilmesine bağlanabileceği gibi, yeni türde isimler bulunarak yasada yer almayan şekillerde de düzenlenebilecek. Çünkü 9. madde *"iş sözleşmeleri belirli veya belirsiz süreli yapılır. Bu sözleşmeler çalışma biçimleri bakımından tam süreli veya kısmî süreli yahut deneme süreli ya da diğer türde oluşturulabilir"* demektedir. **Diğer türde** kavramı, istenilen tür ve sayıda farklı iş sözleşmelerinin düzenlenebileceğini ifade etmektedir. Yasa aynı zamanda deneme süresini de iki aya çıkardı. Bu süre toplusözleşme yoluyla dört aya kadar uzatılabilecek.

Yeni iş yasası işçi sınıfına bireysel sözleşmeyi dayatmakta ve toplu pazarlık hakkını ortadan kaldırmaktadır. Yasanın belirlediği sözleşme türlerine şöyle örnek verebiliriz: Eğer işçinin çalışma süresi belirlenmişse (6 ay, 1 yıl gibi) ya da iş sözleşmesi belirli

bir işin bitirilmesine bağlanmışsa veya yapılan işin kendisi geçici ise (inşaat işleri, sezonluk işler vb.), buna belirli süreli iş sözleşmesi deniyor. Eğer işçi günde 3 saat ya da haftada 3 gün gibi kısa sürelerle çalıştırılıyorsa buna kısmi süreli (part-time), eğer işçi en çok iki ay çalıştırılıyorsa buna deneme süreli iş sözleşmesi deniliyor. Patronlar işçiyi iş olduğu zaman çalıştırıp, iş olmadığı zaman çalıştırmayıp buna da "kayan zamanlı çalışma" gibi isimler verebilecekler. Kısmi süreyle çalıştırılan işçiler yalnızca çalıştıkları saat kadar ücret alacaklar, tam süreli çalışmadıkları için tatil günü ücreti alamayacaklar. Aynı fabrikada çalışan işçiler farklı iş sözleşmelerine tabi olacaklarından örgütlenmeleri de olanaklı olmayacak. Örneğin 6 aylık sözleşmelerle işe alınan işçi sözleşmesinin yenilenmeyeceği korkusuyla sendikaya üye olmaktan çekinecektir. Kısmi süreli, belirli süreli, deneme süreli gibi isimler altında çalışan işçiler sahte iş güvencesi kapsamı dışında oldukları için patron onları istediği zaman işten atabilecektir.

İş sözleşmelerinin çeşitliliği işçi sınıfının örgütlenmesinin önündeki en büyük engellerden birini oluşturmakta ve kapitalist sömürünün azgınca uygulanabilmesinin önünü düzlemektedir. İşçi sınıfı çalışma koşullarının sendikalar aracılığıyla toplu pazarlık yapılarak belirlenmesi için uzun yıllar mücadele vermiş, kapitalistler ise her fırsatta bu hakkın ortadan kaldırılması için çabalamışlardır. Çünkü toplu pazarlık, emek sömürüsünün sınırlandırılmasının aracı olmuştur. Kapitalistler karşılarında örgütlü bir işçi sınıfı istememektedirler. Bu yüzden de, toplu pazarlık hakkını

ortadan kaldırarak "bireysel iş sözleşmelerini" dayatmaktadırlar. Bu tür sözleşmelerin belirlenmesinde işçinin hiçbir söz hakkı yoktur. İşçiler ya patronların belirledikleri şartlarda çalışmayı kabul edecekler, ya da işsiz kalmayı tercih edecekler. İşte kapitalist düzenin işçiye tanıdığı özgürlük budur!

Çağrı üzerine çalışan köleler yaratılıyor!

Yasanın başka bir başlık altında 14. maddede düzenlediği iş sözleşmesi türlerinden biri de *"çağrı üzerine çalışma"* adını taşıyor. Çağrı üzerine çalışma ile işçiler patron gel deyince işe gelen, git deyince de evinde çağrılmayı bekleyen köleler haline getiriliyor. Buna göre işveren işçiyi işin başlayacağı günden en geç 4 gün önce

çağıracak, iş bitince de geri gönderecek! İşçi haftalık 20 saatten az olmamak kaydıyla çalıştığı saat kadar ücret alacak! Bu işçinin saatlik ücret dışında hiçbir sosyal hakkı olmayacak!

Ücretsiz izin yasalaştı!

Yeni yasayla birlikte bugüne kadar patronların yasadışı olarak uyguladıkları ücretsiz izin uygulaması da yasalaştı. Yeni yasayla patronlar *"genel ekonomik kriz ve zorlayıcı sebeplerle işyerindeki haftalık çalışma sürelerini geçici olarak önemli ölçüde azaltmak veya işyerinde faaliyeti tamamen veya kısmen geçici olarak durdurmak"* hakkına sahip oldular. Yasa bunu ***"kısa çalışma"*** olarak tanımlıyor. Kısa çalışma süresi üç aya kadar çıkabilecek ve eğer ücretsiz izin süresi 4 haftayı aşıyorsa işsizlik sigortasından işçiye "kısa çalışma ödeneği" verilecek. İşçinin bu ödeneği alabilmesi için işsizlik sigortasından faydalanma koşullarını yerine getirmiş olması şart. Eğer patron işçinin primlerini ödememişse ya da eksik ödemişse, işçi kısa çalışma ödeneği alamayacak. Kuşkusuz bu ödenek işsizlik ödeneğiyle sınırlı komik bir ücret olacak.

Haftasonu tatili kaldırıldı!

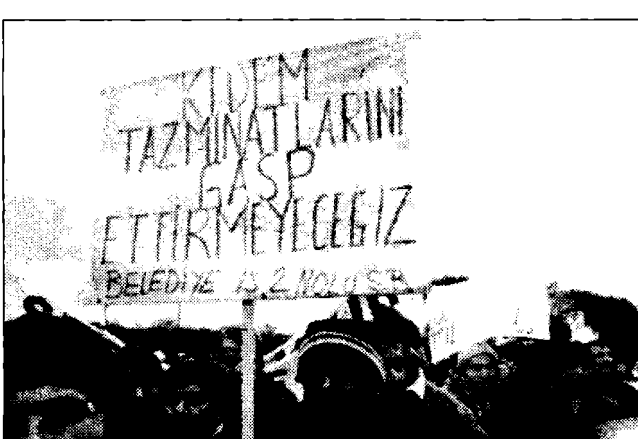
Sermaye vekilleri gece-gündüz kölelik yasasının çıkması için hararetle çalışırken meclisin tek muhalefet partisi CHP'den bir ses yükseldi. Basın ve medya yüksek perdeden CHP'nin iddiasını propaganda ediyordu.

CHP'ye göre AKP hafta sonu tatilini Cuma gününe çekmek istiyordu. Oysa AKP'nin CHP de içinde diğer düzen partilerinden hiçbir farkı olmadığı gibi, hafta sonu tatilini ortadan kaldıran yeni yasanın tasarısı son derece "laik" Ecevit hükümeti döneminde hazırlanmıştı. AKP'nin yaptığı yalnızca bu tasarıyı yasalaştırmak oldu. CHP'nin bu sahte propagandasının tek amacı hedef şaşırtmaktı. Katıksız bir sermaye partisi olan CHP'den de başka bir şey beklenemezdi.

İş yasası hafta sonu tatilini kaldırıyor, ama Cuma gününü tatil ilan etmiyor. Bir önceki yasada *"6 işgününden sonraki gün"* tatil günü olarak kabul ediliyor ve yalnızca hafta tatilinden istisna tutulan işyerlerinde tatilin hafta arasına getirilebileceği belirtiliyordu. Yeni yasa ile 6 işgünü şartı kaldırılarak patronun istediği gün tatil vermesi hükme bağlanıyor. Çünkü 46. maddede *"yedi günlük bir zaman dilimi içinde kesintisiz en az yirmidört saat dinlenme (hafta tatili) verilir"* denilmektedir. Yani Cuma günü gibi sabit bir gün tatil haline getirilmediği gibi, tatil günleri belirsizleştiriliyor. Yeni yasayla patron işçiye bir hafta Pazartesi, bir hafta Salı, sonraki haftalarda da başka günlerde izin verebilecek. Böylece Pazar günü çalışmak da normal çalışma haline gelecek.

Kıdem tazminatı kaldırılıyor!

Yeni yasayla birlikte Kıdem Tazminatı da fiilen kaldırılıyor. Yasanın geçici 6. maddesi "kıdem tazminatı fonu" adı altında yeni bir fon oluşturulmasını hükme

bağlıyor. İş yasa tasarısı ile birlikte hazırlanan Kıdem Tazminatı Fonu Yasa Tasarısı da yasalaştığında kıdem tazminatı kalkmış olacak. Kıdem Tazminatı Fonu Yasa Tasarısı'na göre işçiye emeklilik, malullük, ölüm, toptan ödeme durumları ve adına 15 yıl prim ödendiği durumda kendi isteği üzerine fondan ödeme yapılacak. Yani artık ***işten atılınca kıdem tazminatı alınmayacak!*** Kıdem tazminatı almayı hak eden işçiye adına ödenen prim yıl sayısına göre ödeme yapılacak ve ödemenin tutarı prim ödenen her yıl için 30 günlük ücret üzerinden hesaplanacak. Oysa daha önce bu tutar toplusözleşme yoluyla artırılabiliyordu. Diğer yandan patronun ödemediği primlerin faturası da işçiye çıkartılıyor. Örneğin yasadan sonra 10 yıl çalışan ve emekli olan işçiye, eğer patron adına 5 yıl prim ödemişse 5 yıllık

tazminat ödenecek! İşçinin kendi isteğiyle kıdem tazminatı alabilmesi için de adına 15 yıl prim ödenmesi şart. Yasadan sonra 15 yıl çalışan ve ödenmesi gereken primleri ödenmeyen veya eksik ödenen işçi kendi isteğiyle tazminat alamayacak.

Kıdem tazminatı işçiye kısmi bir güvence sağlıyordu. Patronlar toplu ödeme yapacaklarından işçiyi işten çıkarmakta biraz da olsa zorlanıyor, işçi işten atılsa bile birkaç aylığına geçimini sürdürebiliyordu. Şimdi ise **işten atılan işçiye hiçbir ödeme yapılmayacağından** patronlar ellerini ceplerine götürmek zorunda kalmadan istedikleri zaman işçi çıkartabilecekler. Ayrıca patronların fona ödeyecekleri yıllık prim tutarı işçinin bir aylık ücretinin yarısına bile denk değildir. İşverenler fona işçinin aylık ücretinin ayda %3'ü, yılda %36'sı tutarında bir prim ödeyecekler. Oysa önceki yasaya göre patronlar her yıl için işçiye bir aylık ücret ödemek zorunda kalıyorlardı. Böylece patronların mali yükümlülükleri de düşürülmüş oldu.

Gaspedilen haklara karşılık doğum izni artırıldı!

İşçi sınıfının mevcut tüm hakları kaldırılırken sermaye medyası günlerce süren bir propaganda yürüttü. Öyle ki, iş yasasının değiştirildiğini duymayan emekçiler bu propaganda sayesinde öğrendiler. Doğum öncesi ve sonrası toplam doğum izni 12 haftadan 16 haftaya çıkartılıyordu. Burjuva medya yüksek perdeden yaptığı haberlerle doğum izninin artırıldığını propaganda ediyor

ve bunu işçi sınıfına büyük bir kazanım olarak müjdeliyorlardı. Oysa aynı medya kıdem tazminatının kaldırılmasını, taşeron çalışmanın, ücretsiz izinlerin yasalaşmasını, iş güvencesinin tırpanlanmasını, CHP'nin sahte propagandasının dışında hafta tatilinin kaldırılmasını, toplu işçi çıkarmanın yasalaşmasını, 8 saatlik işgünü ve mesai ücreti hakkının kaldırılmasını, mevsimlik, geçici vb. çalışma biçimlerinin yasalaşmasını görmezden geliyordu.

Doğum izninin artırılmasına patron örgütlerinden de hiçbir tepki gelmedi. İşçi sınıfının bunca hakkı yok edildiğine ve kadın işçiler her yıl doğum yapmadıklarına göre doğum izninin 4 hafta artırılmasının onlar için de bir sakıncası yoktu! Gaspedilen bunca hakka karşılık bu jest devede kulak kalırdı. Yeni iş yasasıyla sermaye sınıfı alay edercesine işçilere şöyle sesleniyor: *"Evet işçi kardeşler tüm haklarınızı elinizden aldık, ama üzülmeyin, doğum izninizi artırdık!"*

Sendikalaşmak daha da zorlaşıyor!

Yeni iş yasasıyla sendikalı çalışmak neredeyse olanaksızlaşıyor. Ülkemizde sendikal örgütlenmenin önünde bir dizi engel bulunuyor. Hak grevi, genel grev, dayanışma grevi, siyasal grev yasak! Toplusözleşme uyuşmazlığı nedeniyle greve çıkıldığında da patronların lokavt hakkı, Bakanlar Kurulu'nun grevi yasaklama hakkı var. Sendikalara getirilen işkolu ve işyeri barajlarıyla işçilerin örgütlenme hakkı da büyük ölçüde kısıtlanmış durumda. Sendikalar işkolu esasına göre

kurulabildiğinden işyeri ya da sanayi bölgeleri temelinde örgütlenmek de yasak! Bir de bunların üstüne yeni yasayla daha büyük engeller getirildi. Taşeron, ödünç, çağrı üzerine, mevsimlik, geçici, sözleşmeli, part-time vb. çalışma biçimleri yasalaştığı için artık sendikalaşmak neredeyse imkansız hale getirildi. İşçiler aynı işyerinde farklı biçimlerde çalıştırılacağından ve bir fabrikada onlarca değişik patron bulunacağından örgütlenmek artık çok daha zor.

Yeni iş yasasının amaçlarının başında örgütsüzleştirme geliyor. Daha ilk maddede işyeri tanımı genişletilerek bir sendikanın o işyerinde yetki alması zorlaştırılıyor. Yasanın bütününde ise sendikalaşmayı tümüyle olanaksızlaştıracak düzenlemelere gidiliyor. Şu an ülkemizde 700-800 bin civarında sendika üyesi bulunuyor. Yeni yasayla birlikte bu sayı daha da düşürülecek ve işçi sınıfının örgütlü gücü yok edilecektir. Tabii ki işçi ve emekçiler buna izin verirse!

Kölelik yasasının asıl mimarları: Sendika ağaları

Kölelik yasasının altında sendika ağalarının imzası vardır. Kölelik yasasını hazırlayan "Bilim Kurulu", sendika ağalarının hükümet ve işverenlerle yaptıkları protokole göre kurulmuş, konfederasyonları temsilen üç "bilim adamı" bu kurulda yer almış ve bu sözde bilim adamları kölelik yasasının altına imza atmışlardı. Tasarının hazırlanıp ortaya çıkartıldığı günden yasalaştığı güne kadar geçen bir yıllık sürede ise sendika ağaları işçi sınıfını oyalamaya çalıştılar, yasa konusunda hayaller yaydılar. Kölelik saldırısı karşısında onların yaptığı tek şey hükümet ve patronlarla pazarlık yapmak oldu. Haftalarca pazarlık masasında oturdular ve işçileri oyaladılar. Hatta 2821 sayılı Sendikalar Yasası ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Yasası'nın da değiştirilmesi için hükümetle anlaştılar. Kölelik yasası meclise geldiğinde ise hava boşaltma amaçlı eylemler düzenlediler. Oysa kölelik saldırısı ancak genel grev genel direniş ile püskürtülebilirdi.

Sermaye sınıfı sendikalarımızın başına çöreklenmiş işbirlikçileri aracılığıyla bizleri denetim altında tutuyor. Öyle ki, bu sınıf işbirlikçisi çeteler bizlerin örgütsüzlüğünün ve dağınıklığının en büyük nedeni durumundadırlar. Türk-İş, Hak-İş ve DİSK yöneticilerinin patronlar ve hükümetle oturup protokol imzaladıkları 26 Haziran 2001 tarihinden birkaç ay sonra, 5 Eylül 2001 tarihinde Dedeman Oteli'nde patronlarla birlikte yaptıkları toplantıda dönemin Türk-İş Başkanı Bayram Meral şöyle diyordu: *"İşçiler sofralarındaki iki*

zeytinden birini vermeye hazır."

Peki ama bu ağalar nasıl oluyor da bizim soframızdaki ekmeği bu kadar rahat pazarlayabiliyorlar? Çünkü onlar sendikaları kendilerine ait birer dükkan olarak görüyorlar. Sendikalar onların dükkanı olduğuna göre işçi sınıfının kazanılmış hakları da bu dükkanda satışa çıkardıkları ürünler oluyor. Onlar bu dükkandan sattıkları ürünler sayesinde palazlanıyorlar, bu sayede patronların sofralarında yer ediniyorlar, bu sayede hükümetlerin konuğu oluyorlar! Dükkanda satılacak malın azaldığını görenler de bir sermaye partisinden seçimlere girip meclise kapağı atmaya çalışıyor. Peki ama bu dükkanı onlara kim verdi? Elbette ki biz işçiler verdik. Sahip çıkmadığımız için, haklarımızın pazarlanmasına sesimizi çıkarmadığımız için bizlerin örgütü olan sendikalar ağaların elinde pazarlama bürosuna dönüştürülmüştür.

İş yasası mecliste onaylandıktan sonra Türk-İş yöneticileri, ziyarete gelen Çalışma Bakanını çiçeklerle karşıladılar. Oysa daha birkaç gün önce öfke boşaltma amacıyla yaptıkları mitinglerde, hükümete "dünyayı başınıza dar ederiz" türünden tehditler yağdırıyorlardı. Peki Türk-İş hava boşaltma amacıyla da olsa mitingler düzenlerken Hak-İş ve DİSK ne yapıyorlardı? Hükümetin uslu çocuğu Hak-İş yöneticileri bürolarında oturuyor, DİSK yöneticileri de mecliste kulis yapıyorlardı! Hepsinin yaptığı tek ortak şey kölelik yasasının oylanmasını izlemek oldu. Zaten hem Türk-İş ve hem de diğerleri kölelik yasasının tümüne karşı çıkmıyorlardı. Onların istedikleri tek şey birkaç maddenin cilalanmasıydı, o kadar!

Topyekûn saldırıya karşı sınıf seferberliği!

İşçiler, emekçiler!

Kapitalistler bizlere yaşamımızın her alanında köleliği dayatıyorlar. Onların kirli savaşlarında onlar için öleceğiz, onların kirli pazar rekabetinde onlara köle gibi çalışacağız, kısacası onlar için yaşayıp onlar için öleceğiz! İşte bunun için kuralsız sömürüyü yasalaştırdılar ve kıdem tazminatı başta olmak üzere tüm haklarımızı kaldırdılar. Tek amaçları var: Daha fazla kâr elde etmek!

Kapitalist düzenin işçi sınıfı ve emekçilere sunduğu dünya, barbarlık dünyasıdır. Bu dünya sermayeye cennet, bizlere ise cehennem sunmaktadır. Oysa onların cennetini biz yaratıyoruz. Hergün emeğimizle işliyoruz bu dünyayı. Biz onlara cenneti verirken onlar bize köleliği reva görüyorlar. Çünkü onlar için bizler yalnızca bir makineyiz. Hatta makineden de değersiziz. Çünkü işsizler ordusunu oluşturan milyonlar, onların makine deposu durumundadır.

Fakat biz işçi sınıfı ve emekçiler artan yoksullaşmaya, dizginsiz kapitalist sömürüye ve kölece çalışma koşullarına boyun eğmek zorunda değiliz. Kölelik yasasının çıkmış olması her şeyin bittiği anlamına gelmiyor. Onlar bir avuç sömürücü, oysa biz milyonlarcayız. Eğer örgütlü olursak ve mücadeledeki yerimizi alırsak sermaye düzenine diz çöktürebilir, ihanetçileri sendikalarımızdan kovabilir, kazanımlarımızı koruyabilir ve büyütebiliriz.

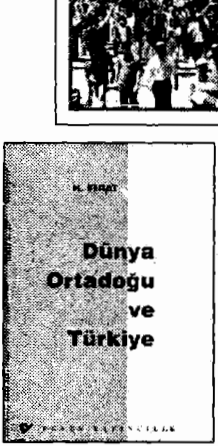
Kardeşler!

Kapitalist sömürücüler ancak milyonlarca işçi ve emekçinin birleşik mücadelesi ile dize getirilebilir! Bunun için fabrika fabrika, mahalle mahalle örgütlenmek zorundayız. **Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP)** sizleri kapitalist barbarlığa, kölelik dayatmasına ve sendikal ihanete karşı birleşmeye çağırıyor. **Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP)** sizleri "Genel grev, genel direniş!" şiarıyla örgütlenmeye çağırıyor. **Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP)** sizleri işyeri komitelerinde örgütlenmeye, taban örgütlerini yaratmaya çağırıyor.

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu (BDSP)

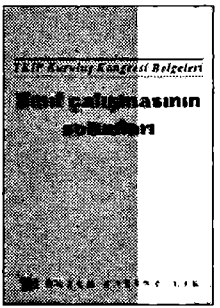

SOSYALİZM YOLUNDA
Kızıl Bayrak
Devrimci Sosyalist Siyasal Gazete
Sendika ağaları ihanete ve oyalamaya devam ediyor...
Militan sınıf mücadelesi geleneğimizden öğrenelim...
Gücümüze ve birliğimize güvenelim!
Saldırıları püskürtelim!

M. PARLAN
Dünya
Ortadoğu
ve
Türkiye

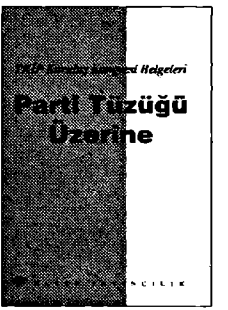

M. PARLAN
Program sorunları
üzerine konferanslar
Ulusal Sorun
ve
Devrim

Aymasan'da kazandık!
Aymasanlar'da kazanacağız...
Bir direngen soluk
YAŞASIN

Kızıl Bayrak
Kölelik yasası meclisten geçti...
Özelleştirmeler hız kazandı...
Sendika ağaları ihaneti derinleştiriyor...
Bu oyunu bozalım!
Söz bitti, sıra eylemde!

TKP Kuruluş Kongresi Belgeleri
Kuruluş çalışmasının sonuçları

Parti programı üzerine 2
Teorik ve ilkesel bölüm

TKP Kuruluş Kongresi Belgeleri
Parti Tüzüğü Üzerine

Acil mücadele taleplerimiz:

✔ Kölelik yasası iptal edilsin!

✔ Kıdem Tazminatı Fonu Yasa Tasarısı geri çekilsin!

✔ Herkese iş, tüm çalışanlara iş güvencesi!

✔ 7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası! Kesintisiz iki günlük hafta sonu tatili!

✔ Parça başı, akord, primli, taşeron, geçici, mevsimlik, sözleşmeli vb. çalışma biçimleri yasaklansın!

✔ Tüm çalışanlar için genel sigorta! (işsizlik, sağlık, kaza, emeklilik, yaşlılık vb.)

✔ Sendikal ve siyasal örgütlenmenin önündeki tüm engeller kaldırılsın! Sınırsız örgütlenme, toplanma, söz, basın, gösteri ve grev hakkı!

✔ Özelleştirmeye hayır! Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarısı, Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı ve Kamu Personel Rejimi Yasa Tasarısı geri çekilsin!

✔ İMF-TÜSİAD yıkım programlarına hayır!

SY Kızıl Bayrak özel sayısı 74 ● Fiyatı: 200 000 TL ● Haziran 2003 ● Sahibi ve S. Yazı İşleri Md.: Vural UZAL ● EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti. ● Mollaşerif Mah. Müftü Cad. 39/10 Fatih/İstanbul ● Tel/Fax: 0 (212) 534 32 39 ● Baskı: Özdemir Matbaacılık